

THISTED KOMMUNE

Natur og vandløb

8. juli 2026

SagsID.: 06.02.00-K08-45-26

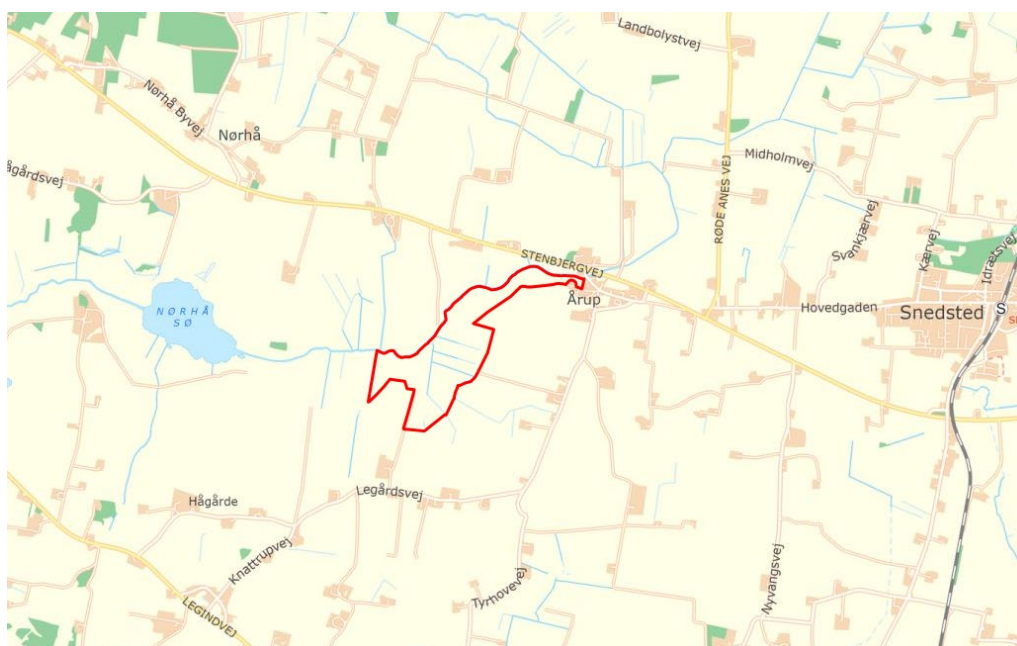
Medarbejder: sfw

Tilladelse efter vandløbsloven til etablering af Fosforvådområde Nørhå

Thisted Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbslovens §§ 17, og 47 samt § 9 og kapitel 2 og 5 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering mv. til gennemførelse af Fosforvådområde Nørhå.

Projektbeskrivelse

Thisted Kommune ønsker at gennemføre et fosforvådområdeprojekt ved Årup å/Nørhå som en del af Vandområdeplanernes mål om at reducere fosforudledning til søerne nedstrøms i Hvidbjerg å – systemet. Projektet omfatter: Regulering af højde på vandløbsbrink langs Årup Å, Drænsøgning, Etablering af/renovering af eksisterende drænbrønd, Udskiftning af rørledning, Omlægning af drænledninger til overrisling på terræn, Etablering af kreaturovergange og Udbedring af markvej. Nærmere beskrivelse af de konkrete tiltag kan ses i bilag 1 – *Projektbeskrivelse – fosforvådområdeprojekt Nørhå*.

Figur 1 oversigtskort over hvor projektet er placeret

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

- Tiltagene i projektet skal udføres i overensstemmelse med principperne i nærværende tilladelse, og efter de beskrivelser der er anført i projektbeskrivelsen
- Tilladelsen er først gældende efter klagefristens udløb.
- Dispensationen og tilladelsen gælder kun de nævnte matrikler, som kan ses i tabel 1.
- Tilladelsen skal udnyttes og arbejdet være udført inden tre år fra den dato, tilladelsen er meddelt.
- Afvandingsforhold på arealer der ligger udenfor projektområdet, må ikke blive påvirket af projektet.
- I projektfasen skal udvaskning og transport af sand og jord til den nedstrøms liggende vandløbsstrækning begrænses mest muligt.
- Overkørslerne skal etableres således der ikke skabes stuvning af vand opstrøms i grøfterne og at der skabes en ubrudt vandløbsbund igennem røret
- Bygherren (Thisted Kommune) afholder under anlægsarbejdet løbende tilsyn med, at vilkårene overholdes.
- Der vil ikke være udgifter i forbindelse med projektet for de berørte lodsejere.

Der gives tilladelse til følgende anlægselementer:

- Regulering af højde på vandløbsbrink langs Årup Å
- Etablering af/renovering af eksisterende drænbrønd
- Udskiftning af rørledning
- Omlægning af drænledninger til overrisling på terræn
- Etablering af kreaturovergange
- Udbedring af markvej

Sikring af markvej

Der afsættes 75 m³ stenmateriale til sikring og hævnning af markvej på en ca. 60 meter lang strækning i den vestlige del af projektet. Der skal på tværs af vejen nedlægges to styk Ø160 mm fast rør til afledning af vand fra vest mod øst.

Etablering af kreaturovergange.

Der etableres to nye kreaturovergange imellem matr. 11a og 6m, for at sikre, at der stadig er adgang til arealerne når projektet er gennemført. Der anvendes hhv. Ø400 mm og Ø160 mm rør til den nordlige og sydlige overgang. Der sikres med sten i enderne af overgangene. Der etableres led i eksisterende hegning.

Omlægning af drænledninger til overrisling på terræn

Der er i forbindelse med detailprojekteringen blevet identificeret 6 drænsystemer, som potentielt afvander arealer uden for projektområdet. I udgangspunktet skal dræn fra oplandet omlægges med ændret fald således, at de kan få udløb oven på terræn indenfor projektområdet, jf. Figur 4-5. Ved omlægningen føres kvælstofholdigt drænvand ovenpå terræn, hvorved der kan foregå omsætning af nitrat til atmosfærisk kvælstof igennem denitrifikationsprocessen.

Projektets formål og beliggenhed

Vådområdeprojektet er ca. 40,9 ha og indeholder følgende tiltag: Regulering af højde på vandløbsbrink langs Årup Å, Drænsøgning, Etablering af/renovering af eksisterende drænbrønd, Udskiftning af rørledning, Omlægning af drænledninger til overrisling på terræn, Etablering af kreaturovergange og Udbedring af markvej. De valgte tiltag har til formål at optimere fosfor og kvælstoffjernelsen i området.

Vandløbet "Årup Å" som danner projektgrænse mod nord, er offentlig, beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3 og målsat til god økologisk tilstand i Vandområdeplanerne 2021-2027 efter genbesøget. Vådområdet omfatter strækningen fra station 230 - 1940 i Årup Å.

Følgende matrikler er omfattet af projektet:

Tabel 1 Berørte matrikler i vådområdet.

<i>Ejerlav</i>	<i>Matrikler</i>
Årup By, Snedsted	3l, 8a, 6e, 4h, 6m
Sønderhå by, Sønderhå	11d, 11a

Nuværende forhold - Årup Å

Fysiske forhold

Ifølge vandplandata har vandløbet en indekssværdi på 0,44 (Dansk Fysisk Indeks) i forhold til de morfologiske forhold. Dette svarer til moderat tilstand.

Fisk og faunaklasse

I forhold til kvalitetselementet fisk, er tilstanden jf. Vandplandata "Ringe Økologisk tilstand". Kvalitetselementet, Bentiske invertebrater er jf. Vandplandata vurderet til "Moderat økologisk tilstand"

Makrofytter

I forhold til makrofytter er vandløbet i "God Økologisk Tilstand".

Fytobenthos

De bentiske alger (fytoethos) har en indekssværdi på 0,886, hvilket vil sige "Høj Økologisk tilstand"

Kemisk tilstand

Den Kemiske Tilstand for vandløbet er "God kemisk tilstand".

Samlede økologiske tilstand

Den samlede økologiske tilstand er ifølge Vandplandata, "Ringe Økologisk Tilstand".

Fremtidig tilstand og konsekvenser

Overordnede natur- og miljømæssige konsekvenser

Der gennemføres ændringer på vandløbsbrinken af det § 3-beskyttede og miljømålsatte vandløb Årup Å. Projektet vurderes ikke medføre en permanent tilstandsændring af vandløbet. Der vil forekomme større interaktion mellem vandløb og ådal, hvilket resultere i mere naturlig hydrologi. Projektet forventes ikke at ændre på vandføringen i Årup Å, dermed vil projektet heller ikke resultere i ændringer i lysindfald, vanddybde, strømhastighed, sedimentaflejring, substratvariation eller iltudveksling af et omfang, der kan påvirke de levesteder, som aktuelt understøtter smådyrsfaunaen, fiskebestanden og plantesammensætningen. Risikoen for iltsvind, som følge af tilbageløb af iltfattigvand til vandløbet, vurderes at være minimal, da oversvømmelseshændelserne i udgangspunktet kun findes i forbindelse med større vinter afstrømninger i perioden november – februar.

Fisk

Da der ikke laves indgreb i selve Årup Å, så vurderes der ikke at være nogen påvirkning af fiskesamfundet i Årup Å, da der ikke sker ændringer i vanddybde, strømhastighed eller sedimentdynamik af et omfang, der kan påvirke gydeområder, opvækstområder. Når oversvømmelseshændelserne vil finde sted i vinterhalvåret, forventes der ikke at være ændringer i iltforhold i Årup Å, som kan påvirke fiskesammensætningen. Gennemførelse af projektet hindrer ikke en eventuel indsats i Årup Å, og hindrer derfor ikke målopfyldelse for fisk.

Smådyr og DVFI

Da der ikke laves indgreb i selve Årup Å, så vurderes der ikke at være nogen påvirkning af sammensætning af smådyr i Årup Å, da de centrale mekanismer for smådyr; strømhastighed, sedimentaflejring, substratvariation eller iltudveksling ikke ændres ved gennemførelse af projektet. Gennemførelse af projektet hindrer ikke en eventuel indsats i Årup Å, og er derfor hindrer derfor ikke målopfyldelse for smådyr.

Makrofytter

Da der ikke laves indgreb i selve Årup Å, så vurderes der ikke at være nogen påvirkning af plantesamfundet i Årup Å. Der forventes der for ikke ændringer i vanddybde, lysforhold, substratstabilitet, sedimentaflejring eller næringsstof-dynamik af et omfang, der kan påvirke forekomsten af egnede voksesteder for planter. Den nuværende tilstand for planter er god, en gennemførelse af projektet forventes derfor ikke at forringe eller hindre målopfyldelse.

Bentiske Alger

Da der ikke laves indgreb i selve Årup Å, så vurderes der ikke at være nogen påvirkning af sammensætning af bentiske alger i Årup Å. En ændret nærringsstofsammensætning i vandet som følge af gennemførelse af projektet kan påvirke bentiske alger, men da projektet forventes at fjerne kvælstof og fosfor vil en eventuel ændring i bentiske alger være forbedrende nedstrøms for projektområdet. Den nuværende tilstand for alger er høj, gennemførelse af projektet forventes derfor ikke at kunne forringe eller hindre målopfyldelse.

Kemisk tilstand

Årup Å er i god kemisk tilstand. Da projektet ikke ændrer på Årup Å eller forsøger tillædning af miljøfarlige stoffer påvirkes den kemiske tilstand ikke, og projektet forringer ikke den kemiske tilstand.

Nationale specifikke stoffer

Årup Å er i god tilstand for nationalt specifikke stoffer. Da projektet ikke ændrer på Årup Å eller forsøger tillædning af miljøfarlige stoffer påvirkes tilstanden for nationalt specifikke stoffer ikke, og projektet forringer ikke tilstanden.

Natura 2000 (habitat og fuglebeskyttelsesområder) samt strengt beskyttede arter efter bilag IV i EU habitatdirektivet.

Natura 2000

Habitatbekendtgørelsen¹ fastsætter jævnfør §§ 6-7, krav om foreløbig vurdering af planer og projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ifølge Vejledningen til habitatbekendtgørelsen² er en påvirkning som udgangspunkt ikke væsentlig hvis den skønnes at indebære negative udsving i bestandsstørrelse, der er mindre end de naturlige udsving, der anses som normale for arten. En påvirkning er som udgangspunkt heller ikke væsentlig hvis den beskyttede naturtype eller art efter en konkret vurdering skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at kunne opnå den hidtidige tilstand eller en tilstand, der skønnes at svare til eller være bedre end den hidtidige tilstand. Midlertidige forstyrrelser i en anlægsfase anses almindelige vis heller ikke for en væsentlig påvirkning.

Projektområdet ligger op til og delvist inden for Natura 2000-område nr. 27 Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø, som består af habitatområde nr. 27 og fuglebeskyttelsesområde nr. 21. Projektområdet ligger op til og delvist indenfor habitatområdet, mens der er 3 km til fuglebeskyttelsesområdet ved Ove Sø.

¹ BEK nr 1098 af 21/08/2023

² <https://mst.dk/media/kqyb2h5i/habitatvejledningen.pdf>

Udpegningsgrundlaget for området er:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 27		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandeng (1330)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Klitlavning (2190)	Lobeliesø (3110)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 21		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Sædgås (T)	Kortnæbbet gås (T)

Nærmeste kortlagte naturtype er vandløb med vandplanter og urtebræmme. Der er desuden kortlagt kildevæld og rigkær nord for Årup Å. Grundet projektets omfang og placering vurderes det at habitatnaturtyperne rigkær og kildevæld ikke påvirkes af projektet.

Der udføres ikke projektiltag i selve vandløbet. Projektet vurderes derfor ikke at medfører en påvirkning på vandløbet.

Der er kortlagt urtebræmme langs Årup Å delvist inden for og langs projektområdet. Projektet omfatter at balken langs Årup Å nedreguleres stedvist på ca. halvdelen af strækningen for at skabe bedre interaktion mellem vandløbet og de bagvedliggende arealer. Forekomsten af urtebræmme er begrænset til en smal bræmme langs vandløbet (ca. 2 m), og består af pilekrat og græsbræmme. De arter der er registreret langs urtebræmmen er almindelige udbredte arter, der er tilknyttet fugtige næringsrige arealer. Der er ikke registreret sjældne arter i urtebræmmen. Thisted Kommune vurderer at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på naturtypen, da urtebræmmen efter en konkret vurdering og på baggrund af den aktuelle tilstand, skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at kunne opnå den hidtidige tilstand³.

Bæklampret er registreret 3 steder langs Hvidbjerg Å-systemet, nær Årup og ved Faddersbøl, og der vurderes at være gode forudsætninger for en stabil forekomst at arten i området⁴. Der er ikke foretaget overvågning af flod- eller havlampret i området. Da der ikke udføres projektiltag i selve vandløbet, vurderes det at projektet ikke medfører en negativ påvirkning på arterne eller deres levesteder.

Der er ikke kortlagt mulige levesteder for stor vandsalamander eller registreret stor vandsalamander inden for projektområdet. I forbindelse med forundersøgelsen er der foretaget feltundersøgelser hvor der er

³ Vejledningen til habitatbekendtgørelsen, [978-87-7038-248-9.pdf](#)

⁴ Basisanalysen for Natura 2000-området [Rapport](#)

ketsjet efter stor vandsalamander. Arten er ikke fundet inden for projektområdet, men i en sø ca. 205 m sydøst for projektet. Arten er følsom overfor eutrofiering og overskygning af vandhullerne. Arten er også afhængig af rastelokaliteter i umiddelbar nærhed af vandhullerne, hvor der er gode skjulesteder. Thisted kommune har besøgt området i juli 2025, og vurderer at projekttiltagene ikke påvirker yngle- eller rasteområder for arten, grundet afstanden til mulige levesteder.

Odder foretrækker uforstyrrede vandløb, moser, fjordområder og søer. Odderen er nat-aktiv og det er især vigtigt for arten at have mulighed for at skjule sig i høj vegetation eller lignende om dagen. Jf. basisanalysen er arten vidt udbredt i Natura 2000-området, og er registreret på 8 lokaliteter i området – herunder også i Årup Å. Odderen opholder sig i dagtimerne primært i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet der kan give ly. Yngleområder er typisk afsides sø- eller moseområder med rørskove og anden tæt bevoksning. Thisted kommune har ved besigtigelsen i området ikke fundet tegn på yngle- eller rasteområder indenfor eller langs projektområdet. Projektet forventes at medføre en kortvarig mindre forstyrrelse i anlægsfasen, men vurderes ikke at påvirke yngle – eller rasteområder for arten.

Projektet vurderes ikke at medføre en påvirkning på fuglene på udpegningsgrundlaget grundet afstanden til fuglebeskyttelsesområdet og de kortlagte levesteder. Projektet vurderes at medføre en positiv indvirkning på fuglenes levesteder grundet en mindsket næringsstofførsel.

På baggrund af projektets placering og omfang, vurderes det samlet set at projektet ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter, vil medføre en påvirkning på naturtyper, arter eller fugle på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Der er derfor ikke behov for en egentlig konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter listet på direktivets bilag IV jævnfør habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 1 og nr. 2. Vurderingen af om arternes yngle- eller leveområder ødelægges, skal ses ud fra en bredere økologisk forståelse (vedvarende økologisk funktionalitet). Thisted Kommune har besøgt området i juli 2025 bl.a. for at vurdere områdets egnethed som yngle- eller rasteområde for bilag IV-arterne.

Følgende Bilag IV arter kan have levested i eller nær projektområdet: damflagermus, vandflagermus, trolde flagermus, brun flagermus og syd flagermus, samt odder, stor vandsalamander, spidssnudet frø og birkemus.

Odder og stor vandsalamander er vurderet under afsnittet om Natura 2000, da arterne er på udpegningsgrundlaget for området.

I forbindelse med den tekniske forundersøgelser er der foretaget feltundersøgelser efter spidssnudet frø. Thisted kommune har desuden besøgt området i juli 2025. Der er ikke fundet spidssnudet frø i området men området vurderes at være egnet som levested for arten. Projekttiltagene udføres i god afstand til de mindre søer i området, og vurderes ikke at påvirke søernes tilstand, og dermed ikke at medføre en påvirkning på arten eller de potentielle levesteder.

Der er en række flagermusarter der kan forekomme inden for projektområdet. Da der ikke fældes træer, nedrives bygninger, eller ændres på ledelinjer i landskabet, vurderes det at projektet ikke vil medføre en påvirkning på flagermus eller deres yngle- eller rasteområder. Da projektets formål er at mindske tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøet, vurderes det at projektet kan have en positiv påvirkning på fødegrundlaget for flagermusarterne i området.

Birkemusen er afhængig af et tørt og frostfrit sted, hvor den kan have sin overvintringsrede, som i mange tilfælde også bruges i sommerens yngleperiode og sandsynligvis fra år til år. Under vinterdvalen har den brug for et tørt og frostfrit område, hvor dens underjordiske overvintringsrede kan placeres i ca. 20-40 cm dybde. Thisted kommune har besøgt området og vurderer at en del de tørre arealer i den centrale (sydvestlige) del af området hvor der er tørre arealer i tilknytning til fugtige arealer og små skrænter, er egnede yngle- eller rasteområder for birkemus. Her er desuden registreret birkemus i 2025. De helt vandløbsnære arealer, inkl. balker af tidligere opgravet materiale fra vandløbsvedligehold, hvor vandet typisk står højt i vintermånederne og i perioder med meget regn, eller som oversvømmes i løbet af vinteren, vurderes ikke af udgøre et yngle- eller rasteområde grundet højtstående vand. De aktuelle projekttiltag foregår udenfor potentielle yngle- eller rasteområder. Samlet set vurderes det at projektet forbedrer levestedet, og at det ikke vil påvirke birkemusen eller dens yngle- eller rasteområder.

Thisted kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en negativ påvirkning bilag IV arternes yngle- eller rasteområder, og at områdets økologiske funktionalitet bevares på minimum samme niveau.

Afvandingsforhold

Indenfor projektområdet vil forholdende periodevis blive vådere efter projektets gennemførelse. Lodsejerne er blevet kompenseret for den ændrede afvanding og for rådighedsindskrænkninger i forbindelse med projektet og der er indgået en projektaftale mellem Thisted Kommune og de enkelte lodsejere. På projektbeskrivelsens bilag 4 – *Afvandingskort*, kan det ses hvordan projektområdet bliver vådere.

Lovgrundlag

Vandløbsloven

§ 17 *Vandløb må kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse.*

§ 47 *Broer, overkørsler eller lignende må ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse*

Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

§ 9 *Broer, overkørsler eller lignende må ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse.*

Kapitel 5

§ 12 *Forslag til et projekt, som er omfattet af en eller flere af bestemmelserne i kapitel 2-4, skal indeholde*

- 1) *en redegørelse om formålet med og en begrundelse for projektet,*
- 2) *fornødent oversigtskort og detailplaner,*
- 3) *oversigt over de af projektet omfattede ejendomme med fortegnelse over de grundejere og brugere, der ønskes inddraget i projektet,*
- 4) *overslag over udgifterne med forslag til fordeling af disse, og*
- 5) *en tidsplan for arbejdets udførelse.*

Stk. 2. Vandløbsmyndigheden kan indhente yderligere oplysninger, som har betydning for vurderingen af projektet.

§ 14. *Vandløbsmyndigheden skal indhente udtalelser fra interesserede myndigheder m.v.*

§ 15. Hvis vandløbsmyndigheden efter modtagelsen af de indhentede udtalelser finder, at sagen bør fremmes, skal vandløbsmyndigheden offentliggøre en meddelelse om projektet. Meddelelsen skal indeholde en kort redegørelse for projektet og oplysning om, at eventuelle indsigelser kan indgives skriftligt til vandløbsmyndigheden inden for en frist på mindst 4 uger.

Stk. 2. Offentliggørelse efter stk. 1 kan ske udelukkende på vandløbsmyndighedens hjemmeside.

§ 16. Vandløbsmyndigheden kan bestemme, at der skal holdes møde om sagen. Mødet kan være offentligt. Til offentligt møde indkaldes med mindst 4 ugers varsel, og der fremlægges materiale til belysning af sagen efter vandløbsmyndighedens nærmere bestemmelse. Indtil 4 uger efter mødet kan der fremsættes indsigelser.

§ 17. Vandløbsmyndigheden kan i sager efter § 5 og § 9 fravige bestemmelserne i §§ 14-16, når sagen angår en foranstaltning, der ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.

§ 18. Vandløbsmyndigheden skal ved sin afgørelse tage hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet samt sikre, at projektet er foreneligt med hensynet til den miljømæssige målsætning, der er fastlagt for vandløbet.

§ 19. Vandløbsmyndighedens godkendelse af et projekt, der forudsætter tilladelse eller godkendelse efter bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven eller fiskeriloven kan først meddeles, når der foreligger endelig afgørelse efter disse bestemmelser.

Stk. 2. Godkendelse af et projekt skal indeholde endelig afgørelse om eventuelle økonomiske spørgsmål, om arealerhvervelser og rådighedsindskrænkninger samt om erstatning for disse.

Stk. 3. Godkendelsen skal endvidere indeholde

- 1) en beskrivelse af det pågældende projekt,
- 2) bestemmelser om arbejdets udførelse, herunder om ansvaret for tilsynet,
- 3) eventuelle særlige vilkår for godkendelsen, herunder eventuelle tidsbegrænsninger, og
- 4) fristen for arbejdets udførelse og bestemmelser om indberetning til vandløbsmyndigheden herom.

Dispensation fra Naturbeskyttelsesloven

Thisted Kommune meddeler hermed dispensation fra naturbeskyttelsesloven § 3 til at vandløbet ændres. Dispensationen er givet efter lov om naturbeskyttelse § 65, jf. Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28/06/2024, idet Årup Å er et beskyttet vandløb og der derfor dispenseres fra naturbeskyttelsesloven § 3 (beskyttede naturtyper).

Begrundelse for dispensation

Alle former for tilstandsændring i beskyttet natur kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Formålet med beskyttelsen er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation fra beskyttelsen. I så fald skal der være tale om et indgreb, der ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området eller at indgrebet vurderes at være naturforbedrende. En dispensation kan også meddeles, hvis området ud fra naturbeskyttelseshensyn vurderes som uden særlig interesse. Formålet med indsatsen er at forbedre vandmiljøet i søerne nedstrøms projektområdet. Projektet har samfundsmæssige interesse, da projektet gennemføres som del af den danske implementering af EU's vandrammedirektiv. Projektet har tilmed til formål at etablere naturlig hydrologi og anses derfor for at være af naturforbedrende karakter, hvorfor der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

VVM-screening

Projektet er screenet i henhold til Miljøvurderingsloven, og Thisted Kommune har vurderet at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering. Screeningsafgørelsen er vedlagt som bilag 5 – VVM-screeningsafgørelse.

Myndighedshabilitet

Da det er Thisted Kommune selv der er projektejer, er Thisted Kommune opmærksom på potentiel inhabilitet. Der foreligger dog ikke andre kompetente myndigheder til vurdering af projektet, da sideordnet substitution til en anden kommune som udgangspunkt ikke er muligt, på grund af at det politiske mandat for én kommune ikke kan overføres til en anden kommune. På den baggrund vurderer Thisted Kommune, at der ikke er tale om myndighedsinhabilitet i forbindelse med myndighedsbehandlingen af dette projekt.

Yderligere oplysninger

Museum Thy

Hvis der findes spor af fortidsminder under jordarbejde, skal arbejdet straks standses. Fundet skal anmeldes til Museum Thy, tlf. 97 92 05 77 jf. museumslovens § 27, stk. 2 (LBK. nr. 358 af 8. april 2014). Eventuelle spørgsmål herom kan rettes til samme museum.

Fremtidig vedligeholdelse

De nuværende vedligeholdelsesbestemmelser på Årup Å bibeholdes således at den vedligeholdes efter de regulativmæssige bestemmelser af Thisted Kommune. For grøfter, dræn o.l. bibeholdes de nuværende vedligeholdelsesbestemmelser ligeledes, så det fortsat vil være de respektive ejere af matriklerne, hvor elementerne er beliggende, der har de vedligeholdelsesforpligtigelserne, og det er derfor ikke noget som Thisted Kommune som bygherre overtager efter projektets aflevering.

Økonomi og tidsplan

Omkostninger til projektets udførelse afholdes af Thisted Kommune og finansieres igennem den statslige vådområdeordning. Anlægsarbejdet forventes at have opstart den 4. august 2026.

Høring

Projektet har været i høring i 4 uger i perioden den 30. marts 2026 til den 27. april 2026. Der er indkommet 3 høringssvar vedrørende projektet fra hhv. Fiskeristyrelsen, Danmarks Sportsfiskerforbund og Museum Thy.

Høringssvarene kan læses herunder:

Fiskeristyrelsen har haft brugt DTU Aqua til gennemgang af jeres projekt og de er kommet med nedenstående bemærkninger.

DTU Aqua har gennemgået det fremlagte reguleringsprojekt ved Årup Å. Ved projektet sker der gennembrydning af det eksisterende dige langs Årup Å. Projektet gennemføres med henblik på at reducere fosforbelastningen til nedstrøms liggende vandområder. DTU Aqua har følgende bemærkninger:

- 1. Det fremlagte høringsmateriale er meget sparsomt og det fremgår ikke, om der er lavet konsekvensvurderinger for vandløbsreguleringens effekt på miljøtilstanden i Årup Å. Det fremgår heller ikke, i hvilket omfang ådalen forventes oversvømmet, herunder på hvilken tid af året.*

2. Årup Å (vandområde c00133) er målsat til god økologisk tilstand og opfylder ikke målsætningen. For den biologiske kvalitetsparameter fisk, er tilstanden vurderet til ringe, mens den er moderat for smådyrsfaunaen. Reguleringsprojektet må jf. lovgivningen på området hverken forringe den eksisterende tilstand eller forhindre fremtidig målopfyldelse.
3. Vådgøring af ådale med sætninger som følge af dræning og grøftning kan potentielt medføre iltsvind, der særligt har negativ påvirkning på de biologiske kvalitetsparametre fisk og smådyr. Problematikken er blandt andet beskrevet her: [ltsvind i vandløb forårsaget af vådområder har store konsekvenser for alt liv i vandløbene - Fiskepleje.dk](http://ltsvind.i.vandlob.forarsaget.af.vadomraeder.har.store.konsekvenser.for.alt.liv.i.vandlobene.-Fiskepleje.dk)
4. DTU Aqua skal således anbefale, at der inden endelig godkendelse og gennemførelse af projektet redegøres for potentielle negative konsekvenser af reguleringen med særligt fokus på risikoen for at introducere kritisk lave ilt-niveauer i sommerhalvåret.

Danmarks Sportsfiskerforbund skal hermed afgive følgende bemærkninger til det fremlagte projektforslag.

1. Manglende vurdering i forhold til vandrammedirektivet

Det fremlagte materiale indeholder ikke en tilstrækkelig redegørelse for projektets påvirkning af målopfyldelse i henhold til vandrammedirektivet.

Årup Å (vandområde c00133) er målsat til **god økologisk tilstand**, men opfylder ikke denne målsætning. Den biologiske kvalitet er allerede belastet, idet:

- fiskefaunaen er vurderet til ringe tilstand
- smådyrsfaunaen er vurderet til moderat tilstand

På den baggrund er det afgørende, at projektet:

- ikke medfører forringelse af den nuværende tilstand, og
- ikke hindrer fremtidig målopfyldelse

Dette er et helt centralt krav efter gældende lovgivning, men projektet indeholder **ingen konkret vurdering af disse forhold**.

2. Manglende konsekvensvurdering af hydrologiske ændringer

Projektet indebærer bl.a.:

- nedregulering/fjernelse af diger på ca. 1,2 km strækning
- øget oversvømmelse af ådalen
- etablering af overrindingszoner og ændret drænhåndtering

Det fremgår imidlertid ikke:

- hvor ofte oversvømmelser forventes at forekomme
- i hvilke perioder af året (vinter/sommer)
- hvor store arealer der påvirkes
- hvordan vandstandsændringer påvirker vandløbets økologiske funktion

Dette er en væsentlig mangel, da hydrologiske ændringer er en af de primære drivere for økologisk tilstand i vandløb.

3. Risiko for iltsvind – utilstrækkeligt belyst

Vådgøring af ådale, som projektet lægger op til, kan medføre:

- øget nedbrydning af organisk materiale
- iltforbrug i vandfasen
- risiko for **kritisk lave iltniveauer – særligt i sommerhalvåret**

Dette kan have alvorlige konsekvenser for:

- fisk (herunder særligt allerede pressede bestande)
- smådyrsfauna
- den generelle økologiske tilstand

DTU Aqua påpeger eksplicit, at denne problematik skal belyses, og henviser til veldokumenterede tilfælde, hvor vådområder har forårsaget iltsvind med betydelige økologiske konsekvenser.

<https://www.fiskepleje.dk/vandloeb/restaurering/vaadomraade/genslyngede-vandloeb-i-vaadomraade/vaadomraade-negativ-effekt-paa-fiskebestande>

Det er derfor en væsentlig mangel, at projektet:

- ikke indeholder nogen analyse af iltforhold
- ikke vurderer risikoen for iltsvind
- ikke opstiller afværgeforanstaltninger

4. Natura 2000 og beskyttet natur

Projektet indeholder ingen vurdering af påvirkninger på:

- Natura 2000-områder
- §3-beskyttede naturtyper
- bilag IV-arter og øvrige beskyttede arter

Det kan derfor ikke udelukkes, at projektet:

- medfører væsentlig påvirkning af beskyttede naturinteresser
- kræver en egentlig habitatkonsekvensvurdering

5. Manglende helhedsvurdering af projektets miljøeffekter

Projektet fokuserer primært på reduktion af næringsstoffer (fosfor og kvælstof), men:

- der mangler en samlet afvejning af positive og negative effekter
- der er ingen dokumentation for, at gevinsterne overstiger de potentielle negative konsekvenser

Særligt problematisk er at næringsstofreduktion fremhæves, uden samtidig vurdering af risiko for forringelse af biologiske kvalitetselementer

Dette er ikke i overensstemmelse med vandrammedirektivets krav om helhedsorienteret vurdering.

6. Projektbeskrivelsen har væsentlige mangler, som gør det svært at forholde sig til de miljømæssige konsekvenser

Der bør forud for en eventuel godkendelse udarbejdes:

- en fyldestgørende miljøfaglig konsekvensvurdering
- en specifik analyse af iltforhold og risiko for iltsvind
- en vurdering i forhold til vandrammedirektivet (forringelsesforbud og målopfyldelse)
- en vurdering af natur- og artsbeskyttelse

Først herefter vil det være muligt at foretage en saglig og lovmedholdelig vurdering af projektet.

Museum Thy vil anbefale at jordarbejdet forundersøges. Forundersøgelsen kan udføres som overvågning. Udgifter til en forundersøgelse udført som overvågning påhviler bygherre.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer af projektet, men projektet er blevet nærmere beskrevet i projektbeskrivelsen (bilag 1).

Besvarelse af høringssvaret fra Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) kan læses herunder. Høringssvaret fra Fiskeristyrelsen/DTU Aqua besvares ikke særskilt, da temaerne er indeholdt i spørgsmålene fra DSF. Der henvises i øvrigt til vedlagte projektbeskrivelse, dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 samt indeværende tilladelse.

Ad 1. Manglende vurdering i forhold til vandrammedirektivet

Vådrområdeprojektet vurderes ikke at have negativ indflydelse på Årup Å's miljøtilstand og mulighed for fremtidig målopfyldelse. Som beskrevet i projektbeskrivelsen (bilag 1), så vil der ikke ske ændringer nede i selve vandløbet som følge af projektet. Som beskrevet i Ad 2./Ad 3. vurderes risikoen for iltsvind som følge af projektet at være minimal, hvorfor det vurderes risikoen for at de biologiske kvalitetsparametre påvirkes negativt vil være minimal. En ændret nærringsstofsammensætning i vandet som følge af gennemførelse af projektet kan påvirke bentiske alger, men da projektet forventes at fjerne kvælstof og fosfor vil en eventuel ændring i bentiske alger være forbedrende nedstrøms for projektområdet. Tilstanden for bentiske alger er i forvejen høj, hvorfor gennemførelse af projektet ikke hindre målopfyldelse.

Ad 2./Ad 3. Manglende konsekvensvurdering af hydrologiske ændringer og Risiko for iltsvind

Projektbeskrivelsens afsnit 3.1 beskriver de fremtidige afvandingsforhold i både vandløb og projektområde. Projektet forventes ikke at ændre på vandføringen i Årup Å, dermed vil projektet heller ikke resultere i ændringer i lysindfald, vanddybde, strømhastighed, sedimentaflejring, substratvariation eller iltudveksling af et omfang, der kan påvirke de levesteder, som aktuelt understøtter smådyrsfaunaen, fiskebestanden og plantesammensætningen. Risikoen for iltsvind, som følge af tilbageløb af iltfattigvand til vandløbet, vurderes at være minimal, da oversvømmelseshændelserne i udgangspunktet kun findes i forbindelse med større vinter afstrømninger i perioden november – februar. De hydrologiske ændringer forventes derfor ikke at resultere i negative ændringer for målsatte vandløb.

Ad 4. Natura 2000 og beskyttet natur

Der henvises til 3.4.4 i "projektbeskrivelse Fosforvådrområde Nørhå" samt Dispensation fra Naturbeskyttelsesloven §3 for Fosforvådrområde Nørhå", hvor eventuelle konsekvenser for beskyttet natur, Natura 2000-områder, arter på udpegningsgrundlaget og bilag IV er beskrevet i dybden.

Ad 5. Manglende helhedsvurdering af projektets miljøeffekter

Der er foretaget en helhedsvurdering i både VVM, Dispensation fra Naturbeskyttelsesloven §3, samt i indeværende tilladelse efter vandløbsloven. Overordnet set vurderes der ikke at være nogle negative effekter af projektet, hvorfor der kan gives tilladelse.

Ad 6. Projektbeskrivelsen har væsentlige mangler, som gør det svært at forholde sig til de miljømæssige konsekvenser

Projektbeskrivelse er blevet opdateret i forbindelse med detailprojektering og udbud af anlægsarbejder.

Offentliggørelse

Tilladelsen meddeles og offentliggøres på [Høringer og offentliggørelser](#) den 8. juli 2026. Klagefristen er 4 uger og skal udnyttes senest den 5. august 2026.

Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Vandløbslovens § 17 jf. jf. LBK nr. 1217 af 25. november 2019, og kan ifølge lovens § 80 samt Naturbeskyttelseslovens § 78 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#). Der er også link til klageportalen fra [Borger.dk](#) og [Virk.dk](#). Du logger på [Borger.dk](#) eller [Virk.dk](#), ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Der er et gebyr for at indgive en klage på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du kan betale med betalingskort ved indgivelsen af klagen i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. lovens § 82 opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Klage over afgørelser truffet efter § 12, stk. 3, og § 37a har dog ikke opsættende virkning.

Hvis der klages over et påbud eller et forbud, kan vandløbsmyndigheden jf. stk. 7 i særlige tilfælde beslutte, at påbuddet eller forbuddet skal efterkommes uanset klage. Selvom denne beslutning påklages, skal påbuddet eller forbuddet efterkommes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Det er for denne afgørelse **5. august 2026**.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge miljøbeskyttelseslovens § 101 ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

Spørgsmål og kommentarer

Har du spørgsmål eller bemærkninger, er du velkommen til at kontakte mig på telefon +4599172273 eller e-mail vandlobteam@thisted.dk.

Bilagsoversigt

Bilag 1: Projektbeskrivelse Fosforvådområde Nørhå

Bilag 2: Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af et Fosforvådområde Nørhå

Bilag 3: VVM-screeningsafgørelse

Med venlig hilsen

Simon Friis-Wandall
Vandløbssagsbehandler

Kopi er sendt til

Relevante lodsejere

Projektleder: Jakob Almind Jørgensen

Naturstyrelsen Thy: Thy@nst.dk

DN (Lokal): dnthy-sager@dn.dk

DN: dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening – national: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening – lokal: Thisted@dof.dk

Dansk Botanisk forening Jylland: dbf.oestjylland@gmail.com

Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbundet: tha@sportsfiskerforbundet.dk

Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk

Kystdirektoratet: kdi@kyst.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors: inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk

Museum Thy: ark@museumthy.dk